

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- rozwijanie umiejętności stałej troski o ubogich i usuwanie przyczyn ubóstwa;
- pogłębienie wiadomości na temat działalności charytatywnej Kościoła, pełnienia uczynków miłosiernych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, wyjaśnia konieczność troski o ubogich, co jest przejawem miłosierdzia względem bliźnich;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wymienia uczynki miłosierne względem ciała i duszy i wskazuje konkretne możliwości ich wypełniania;
- po lekcji wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy przyjmowaniem Komunii Świętej i czynami miłosierdzia;
- na podstawie podręcznika i innych dostępnych źródeł wymienia osoby i instytucje zajmujące się świadczeniem pomocy ubogim.

Pojęcia, postaci:

żebracy, głód, uczynki miłosierdzia, św. Brat Albert (Adam Chmielowski).

Wartości:

związek miłosierdzia i przyjmowania Komunii św., pomoc ubogim.

proponycja realizacji

Modlitwa: *Ojciec nasz...*

1. Nauczyciel zapoznaje uczniów z przygotowaną wcześniej prezentacją o Adamie Chmielowskim. Prezentuje kilka jego prac malarskich. Jeżeli nie ma takiej możliwości, w możliwy dla siebie sposób zapoznaje uczniów z tą postacią, twórczością Adama Chmielowskiego. Następnie opowiada o św. Bracie Albertcie i powołanych przez niego zgromadzeniach: Braci i Sióstr Posługujących Ubogim – mówi tak, aby dopiero pod koniec wykładu uczniowie zrozumieli, że opowiada im o jednej osobie (ukazanie kontrastu).

2. Dyskusja na podstawie obejrzonej prezentacji: Co było przyczyną przemiany Adama w brata Alberta? Po uzyskaniu odpowiedzi nauczyciel uświadamia uczniom zasięg dzisiejszego ubóstwa i biedy w świecie, w naszym kraju i lokalnym środowisku (z pewnością uczniowie będą chętnie opowiadać o swoich spostrzeżeniach). Przypomina, że wspólnota wierzących powinna troszczyć się o ludzi potrzebujących wsparcia i pomocy. Mówi o uczynkach miłosierdzia względem ciała i duszy.
3. Uczniowie przypominają, jakie są uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy – a następnie zapisują ich treść w zeszytach.
4. Po zapisaniu notatki uczniowie, w grupach lub parach, pisemnie odpowiadają na pytanie: Co my możemy zrobić, aby pomóc najbardziej potrzebującym?

inna propozycja pracy na lekcji

Nauczyciel wybiera z klasy dwie osoby o pewnych uzdolnieniach aktorskich. Prosi je o odegranie dwóch scenek. W obu scenkach pierwsza osoba jest przechodniem, druga natomiast raz jest „naciągaczem”, a raz osobą biedną, która naprawdę potrzebuje pomocy. Po obejrzeniu tych scenek klasa wyraża swoje odczucia i zastanawia się, jak pomagać prawdziwie biednym. Przy okazji warto podać adresy najbliższych jadłodajni, noclegowni i stacji „Caritas”.

W trakcie tej lekcji warto porozmawiać o pomocy w nauce słabszym koleżankom i kolegom (jako miłość bliźniego).

Aby ukształtować w sobie postawę miłości – chęć do pomagania potrzebującym, trzeba wyzbyć się faryzeizmu. Nauczyciel opowiada o zdarzeniach, kiedy młodzież podejmuje się opieki nad obcymi staruszkami (powód do chwały), a zapomina o potrzebach własnych babć i dziadków (za opiekę nad nimi nikt przecież nie będzie chwalił). Takie postawy są szczególnie groźne (i niestety nierzadkie) wśród młodzieży zaangażowanej w życie Kościoła.

Listy rozpoczynające jednostkę w podręczniku mówią o „naciągaczach” i ludziach biednych, którzy proszą o pomoc. Mają one sprowokować refleksję, jak skutecznie pomóc prawdziwie biednym ludziom. Biogram św. Brata Alberta (dobrze, by nauczyciel uzupełnił go fotografią, filmem, przeżyciami) ma ukazać, na czym polega chrześcijańska postawa wobec ubogich, ale także poinformować o formach pracy charytatywnej podejmowanej przez Kościół (w tym wypadku chodzi o albertynki i albertynów). Komentarzem do tego zagadnienia, a jednocześnie wezwaniem do zauważenia związku między wiarą i postawą miłosierdzia, jest homilia św. Jana Pawła II (Legnica, 1997 r.)

Warto zwrócić uwagę zwłaszcza na polecenie 3 pracy domowej, które zachęca do znalezienia informacji o działalności „Caritasu”. Szukanie informacji umożliwi młodzieży włączenie się w pracę w charakterze wolontariuszy.

Modlitwa: *Panie, daj nam oczy szeroko otwarte, abyśmy potrafili dostrzegać wokół nas ludzi ubogich i potrzebujących pomocy. Daj nam serca kochające, abyśmy umieli dzielić się z nimi tym, co posiadamy. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.*

praca domowa

Wybrane dwa polecenie z podręcznika. Uczniowie poszukują informacji na temat działalności „Caritasu” w swojej diecezji, parafii i sporządzają krótką notkę informacyjną.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – *Res sacra miser* (‘człowiek ubogi to rzecz święta’) w literaturze polskiej;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – troska o potrzebujących członków rodziny;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – organizacja opieki nad ubogimi, mechanizmy gospodarcze służące zwalczaniu przyczyn ubóstwa;
- ✓ geografia – głód na świecie;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.